

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Wielka i mała litera

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Uwaga: Od 1.01.2026 nazwy mieszkańców miast piszemy wielką literą (Krakowianka), a wyrazy kościół, plac, park, most itp. na początku nazwy obiektu – też wielką (Kościół Mariacki). Wyraz ulica nadal piszemy małą literą.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Wycieczka do Krakowa

W sobotę babcia zabrała Hanię i Stasia na wycieczkę do Krakowa. Najpierw stanęli przed Kościołem Mariackim i wysłuchali hejnału. Słuchali go turyści z całego świata, między innymi Włosi i Japończycy. Potem przeszli ulicą Floriańską aż do Bramy Floriańskiej. Przewodniczka, rodowita Krakowianka, opowiedziała im legendę o smoku. Smok podobno mieszkał w jamie pod Wawelem, tuż nad Wisłą. W księgarni Hania kupiła książkę „Akademia pana Kleksa". Zmęczeni, ale szczęśliwi wrócili wieczorem pociągiem do Borówkowa. Na stacji czekał na nich Kruszek, który merdał ogonem. Hania zapisała w pamiętniku, że krakowskie obwarzanki są pyszne. Staś dodał, że w grudniu, przed Bożym Narodzeniem, chce tam wrócić.

101 wyrazów, 11 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Wycieczka do Krakowa

W sobotę babcia zabrała Hanię i Stasia na wycieczkę do Krakowa. Najpierw stanęli przed Kościołem Mariackim i wysłuchali hejnału. Potem przeszli ulicą Floriańską aż do Bramy Floriańskiej. Przewodniczka, rodowita Krakowianka, opowiedziała im legendę o smoku. Smok podobno mieszkał w jamie pod Wawelem, tuż nad Wisłą. Zmęczeni, ale szczęśliwi wrócili wieczorem pociągiem do Borówkowa. Na stacji czekał na nich Kruszek, który merdał ogonem. Staś dodał, że w grudniu, przed Bożym Narodzeniem, chce tam wrócić.

73 wyrazy, 8 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Wielka i mała litera

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Wycieczka do Krakowa

W kratkę wpisz brakującą literę, litery albo końcówkę – możliwości podano pod kratką.

W [ ] obotę babcia zabrała Hanię i Stasia na wycieczkę do [ ] rakowa. Najpierw stanęli przed [ ] ościołem Mariackim i wysłuchali hejnału. Słuchali go turyści z całego świata, między innymi [ ] łosi i [ ] apończycy. Potem przeszli [ ] licą [ ] loriańską aż do Bramy Floriańskiej. Przewodniczka, rodowita [ ] rakowianka, opowiedziała im legendę o smoku. Smok podobno mieszkał w jamie pod [ ] awelem, tuż nad [ ] isłą. W księgarni Hania kupiła książkę „[ ] kademia [ ] ana Kleksa". Zmęczeni, ale szczęśliwi wrócili wieczorem pociągiem do [ ] orówkowa. Na stacji czekał na nich [ ] ruszek, który merdał ogonem. Hania zapisała w pamiętniku, że [ ] rakowskie obwarzanki są pyszne. Staś dodał, że w [ ] rudniu, przed [ ] ożym [ ] arodzeniem, chce tam wrócić.

Luki: 18.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Wielka i mała litera

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	sobotę	**s**	m1
2	Krakowa	**K**	w2
3	Kościołem	**K**	w4
4	Włosi	**W**	w7
5	Japończycy	**J**	w7
6	ulicą	**u**	w3
7	Floriańską	**F**	w3
8	Krakowianka	**K**	w8
9	Wawelem	**W**	w2
10	Wisłą	**W**	w2
11	Akademia	**A**	w6
12	pana	**p**	w6
13	Borówkowa	**B**	w2
14	Kruszek	**K**	w1
15	krakowskie	**k**	m2
16	grudniu	**g**	m1
17	Bożym	**B**	w9
18	Narodzeniem	**N**	w9

Zasady pisowni użyte w zestawie

m1	małą literą piszemy nazwy dni tygodnia, miesięcy i pór roku (wtorek, lipiec, jesień)
w2	wielką literą piszemy nazwy państw, miast, wsi, rzek, gór i jezior (Polska, Kraków, Wisła, Tatry)
w4	od 1.01.2026 wielką literą piszemy też wyrazy aleja, plac, park, most, kopiec, zamek itp. na początku nazwy (Plac Zamkowy, Park Kościuszki)
w7	wielką literą piszemy nazwy mieszkańców państw i kontynentów (Polak, Europejczyk)
w3	wyraz ulica piszemy małą literą, a nazwę ulicy wielką (ulica Długa, ul. Kwiatowa)
w8	od 1.01.2026 wielką literą piszemy nazwy mieszkańców miast, dzielnic i wsi (Krakowianin, Torunianka)
w6	w tytułach książek i filmów wielką literą piszemy tylko pierwszy wyraz i nazwy własne („Dzieci z Bullerbyn")
w1	wielką literą piszemy imiona, nazwiska i przezwiska oraz imiona zwierząt (Hania, Kruszek)
m2	małą literą piszemy przymiotniki od nazw miejscowych (krakowski, mazurski)
w9	wielką literą piszemy nazwy świąt (Boże Narodzenie, Wielkanoc, Dzień Matki)

Klucz do ćwiczenia przygotowującego

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Wielka i mała litera, klasa 4: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 3 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (18 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-4-wielka